

Ruskon kunta
Ympäristönsuojeluviranomainen
rusko@rusko.fi
ympäristönsuojelu@mynamaki.fi

Ympäristönsuojelulain 186 §:n mukainen vireillepano lain 175 §:n mukaisessa asiassa, Kaharintien kaatopaikka-alue, kiinteistö 704-404-4-133, Rusko

Asian tausta

Lounais-Suomen ympäristökeskus (nykyisin Varsinais-Suomen ELY-keskus) pyysi 28.5.2009 Ruskon kunnan tekniseltä lautakunnalta selvitystä Kaharintien kaatopaikka-alueella tehdyistä toimenpiteistä sekä alueen käyttöä koskevista suunnitelmista. Selvityspyynnössä todettiin, että mikäli läjitystä alueella on tarkoitus jatkaa, vaatii toiminta vuonna 2000 voimaan tulleen ympäristönsuojelulain perusteella ympäristöluvan.

Ruskon kunnan tekninen lautakunta antoi 20.8.2009 selvityksen, jonka mukaan kaatopaikalle on vuonna 2009 viety ylijäämämaita kaatopaikka-alueen maisemointiin. Selvityksen liitteenä esitettiin Insinööritoimisto Esko Lappalainen Oy:n vuonna 2002 laatima ympäristöselvitys Päällistön kaatopaikasta, jossa on todettu mm., että kaatopaikan jätetäyttö on peitetty ja alueen kaatopaikkavesien hallinta on ollut puutteellista.

Varsinais-Suomen ELY-keskus (ELY-keskus) sai 4.11.2020 ilmoituksen koskien Ruskon kunnan entisen Päällistön yhdyskuntajätteen kaatopaikan alueella tapahtuvaa maa-ainesten läjitystä sekä alueelle laadittua maisemointisuunnitelmaa. Ilmoittajan mukaan Kaharintien varressa sijaitsevalle kaatopaikka-alueelle on viety ylijäämämaita kymmenien vuosien ajan ilman ympäristölupaa.

ELY-keskus antoi saadun ilmoituksen johdosta 11.12.2020 Ruskon kunnan tekniselle lautakunnalle kehotuksen ja selvityspyynnön koskien Kaharintiellä tapahtuvaa maa-ainesten läjitystä. ELY-keskus kehotti teknistä lautakuntaa edelleen 18.3.2021 hakemaan alueella harjoitettavalle maa-ainesten läjittämiseksi ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) mukaista ympäristölupaa sekä lopettamaan välittömästi maa-ainesten viemisen ja läjittämisen alueelle. ELY-keskus totesi lisäksi, että myös maankaatopaikkatoiminnan lopettaminen edellyttää ympäristölupaa. Lupa tarvitaan, vaikka alueelle ei enää vietäisi maa-ainejätteitä.

Ruskon kunnan tekninen lautakunta haki 5.4.2021 ympäristölupaa kaatopaikka-alueen maisemointiin ja muotoiluun puhtailla maa-aineksilla. ELY-keskus antoi 18.5.2021 lupahakemuksesta lausunnon, jossa se katsoi hakemuksen olevan puutteellinen. ELY-keskus totesi muun ohella, että hakemukseen tulee liittää suunnitelma toiminnan ympäristövaikutusten

15.3.2022

tarkkailemiseksi ja että veden laatua ja määrää on seurattava jokaisessa kohdassa, jossa kaatopaikalta muodostuvaa vettä johdetaan kaatopaikka-alueen ulkopuolelle.

ELY-keskus sai 9.2.2022 ja 15.2.2022 ilmoituksen koskien kaatopaikka-alueen tilannetta. Ilmoittajan mukaan ympäristölupa-asia ei ole edennyt, ja kaatopaikka-alueen pinta- ja suotovedet johtuvat edelleen lähialueiden kiinteistöille. Ilmoittaja vaati ELY-keskusta ryhtymään toimenpiteisiin vesien johtamiseksi pois kiinteistöiltä.

ELY-keskus siirtää tämän kirjelmän yhteydessä haitankärsijän vaatimuksen ympäristönsuojelulain 186 §:n mukaisena vireillepanona käsiteltäväksi asiassa toimivaltaisen viranomaisen, eli Ruskon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäväksi. ELY-keskuksen kunnan ympäristösihteeriltä saaman tiedon mukaan ympäristölupahakemuksen käsittely on edelleen kesken, eikä määräaika lupahakemuksen täydentämiselle tai muuttamiselle ole asetettu.

Vaatus

Varsinais-Suomen ELY-keskus vaatii, että:

- 1) Ruskon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ryhtyy viipymättä ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaisiin toimenpiteisiin Kaharintien kaatopaikka-alueen toiminnan saattamiseksi ympäristönsuojelulain mukaiseen tilaan antamalla toiminnanharjoittajalle tarvittavat määräykset toiminnan saattamiseksi ympäristöluvan varaiseksi, toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi muun ohella määräämällä toiminta-alueen vesienhallinnasta;
- 2) Määräystä tehostetaan ympäristönsuojelulain 184 §:n mukaisella uhalla; ja
- 3) Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ilmoitetaan, mihin toimenpiteisiin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ryhtynyt. Mikäli vireillepano ei johda ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaisiin toimenpiteisiin, asiassa on annettava valituskelppoinen päätös.

Perustelut

YSL 27 §:n 1 momentin ja lain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f perusteella maankaatopaikkatoiminta edellyttää ympäristölupaa. Kaharintien maankaatopaikan ympäristöluvan käsittely on kesken, eikä toiminnalla siten ole lainvoimaista ympäristölupaa. ELY-keskus katsoo, että kaatopaikka-alueen tilanne on siten edelleen ympäristönsuojelulain vastainen.

YSL 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista.

15.3.2022

YSL 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ennakolta ehkäistä. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Lisäksi toiminnanharjoittajan on YSL 14 §:n mukaan viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi, tai jos vaaraa on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on muutoinkin havaittuaan, että toiminta ei täytä sille tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia, viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin vaatimusten noudattamiseksi.

YSL 14 §:ssä säädetään pilaantumisen torjuntavelvollisuudesta, jota vastaava säännös oli aikaisemman ympäristönsuojelulain 5 §:n 2 momentissa (385/2009). Kyseisen momentin esitöissä (HE 228/2008 vp, s.42) on muun ohella todettu, että kyse olisi toiminnanharjoittajan toimintavelvollisuudesta vahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Säännös tulisi sovellettavaksi tilanteissa, joissa toiminnasta uhkaa välittömästi aiheutua tai on jo aiheutunut pilaantumista. Jos pilaantumisen torjuntavelvollisuus laiminlyötäisiin, toiminnanharjoittaja voitaisiin määrätä täyttämään velvollisuutensa 84 §:n 1 momentin (nykyisin YSL 175 §) nojalla.

Nyt kyseessä olevalle kaatopaikka-alueelle on laadittu ympäristöselvitys vuonna 2002 (Insinööritoimisto Esko Lappalainen Oy). Jo tällöin tehdyssä selvityksessä on todettu mm., että kaatopaikan alueen kaatopaikkavesien hallinta on puutteellista, minkä takia vedet purkautuvat alapuolisen kiinteistön pihaan. Pohjavesinäytteiden perusteella kaatopaikan ympäristön pohjavettä ei suositeltu käytettäväksi talousvetenä. Lisäksi selvityksen yhteydessä todettiin, että jätetäytön luiskat ovat suosituksia jyrkemmät, joten jätetäyttöpenkereen vakavuutta on tarkkailtava säännöllisesti mahdollisten sortumien varalta. Selvityksestä huolimatta Ruskon kunnan tekninen lautakunta ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin haittojen vähentämiseksi vaan edelleen jatkanut maankaatopaikkatoimintaa alueella.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kyseessä oleva toiminta edellyttää ympäristölupaa. Ympäristölupa tulee olla myös nykyisen toiminnan lopettamiseen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Ruskon kunnan tekninen lautakunta ei ole ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin Kaharintien maankaatopaikalla harjoitetusta toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten, ympäristöriskien ja haitallisten vaikutusten vähentämiseksi. Toiminta-alueen ympäristövaikutukset ja -riskit käyvät ainakin alustavasti ilmi jo vuonna 2002 alueelle laaditusta ympäristöselvityksestä, jossa on myös esitetty toimenpiteitä haitallisten vaikutusten vähentämiseksi.

YSL 175 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voi:

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen

15.3.2022

tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

- 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta;
- 3) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aiheutta epäillä toiminnasta aiheutuvan tämän lain vastaista ympäristön pilaantumista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan luvanvaraisen ja ilmoituksenvaraisen toiminnan osalta määräyksen antaa valtion valvontaviranomainen, jos ympäristöluvan myöntää tai ilmoituspäätöksen antaa valtion ympäristölupaviranomainen, ja muutoin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

YSL 186 §:n 1 momentin kohdan 5 mukaan lain 175 §:ssä tarkoitetun asian voi panna kirjallisesti vireille asiassa yleistä etua valvova viranomainen, jolle asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen aloitteesta. YSL 23 §:n mukaan ELY-keskus on lain mukainen yleinen valvontaviranomainen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristölakimies Maria Vapaavuori ja ratkaissut yksikönpäällikkö Anu Lillunen.

TIEDOKSI

Mynämäen ympäristönsuojelu, laura.ahtiainen@mynamaki.fi ja anne-marie.tuominen@mynamaki.fi

ELY-keskukselle ilmoituksen tehneet

Tämä asiakirja VARELY/5578/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/5578/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lillunen Anu 15.03.2022 15:06

Esittelijä Vapaavuori Maria 15.03.2022 13:07